

Тема 10. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації

➔ **Мета:** дослідження місця України у глобалізаційних процесах, визначення її сильних та слабких сторін. Систематизація та структурування знання щодо можливих напрямів і векторів розвитку національної економіки, враховуючи ризики, загрози та тенденції глобалізаційних процесів.

Методичні вказівки до виконання практичних завдань

При опрацюванні даної теми доцільно розкрити конкурентні переваги України на міжнародних ринках, з'ясувати сильні та слабкі сторони національної економіки, виділити ключові позиції експорту, імпорту, основних торговельних партнерів.

Особливу увагу потрібно звернути на аналіз суперечливого впливу глобалізації на розвиток української економіки, політики, соціально-культурної сфери. Дослідити, як впливає діяльність міжнародних організацій на Україну, хто її підтримує в умовах військового стану, які наслідки і результати такої підтримки.

Окремо необхідно узагальнити перспективні вектори та напрями економічного розвитку України в мовах глобалізації із використанням результатів SWOT та PEST аналізів.

План

1. Проблема конкурентоспроможності України в глобальній економіці.
2. Суперечливий вплив глобалізації на розвиток України.
3. Наслідки і результати співробітництва України з організаціями глобального профілю діяльності.
4. Напрями економічного розвитку України в умовах глобалізації.

Основні терміни і поняття

Національна економіка, конкурентна стратегія, Угода про асоціацію, Європейська політика сусідства, кандидат на вступ до ЄС.

Завдання для самостійного виконання

 Тестові завдання. Виберіть правильну відповідь.

- 1) Яке поняття є фундаментальною умовою інтеграції України у світовий економічний простір?
 - а) Зниження виробництва.
 - б) Низький рівень інфляції.
 - в) Високий рівень конкурентоспроможності.
 - г) Посилення регулювання держави.
- 2) З якими причинами пояснюється низька конкурентоспроможність України на світових ринках?
 - а) Зменшення обсягів виробництва.
 - б) Зниження якості промислової продукції.

- в) Слабка роль держави в регулюванні економіки.
 - г) Здійснення науково-дослідницької діяльності.
- 3) Що є реальним і високоефективним фактором підвищення конкурентоспроможності національної економіки?
- а) Зменшення ролі економічних суб'єктів.
 - б) Державна промислова політика.
 - в) Зниження рівня виробництва.
 - г) Зростання інфляції.
- 4) Як глобалізація впливає на виробництво і конкурентоспроможність країн?
- а) Підвищує продуктивність праці.
 - б) Зменшує можливості для використання ресурсів.
 - в) Загострює конкурентну боротьбу.
 - г) Збільшує витрати на працю.
- 5) Які можливості принесла глобалізація для країн, які розвиваються?
- а) Зростання витрат на працю.
 - б) Зменшення експортних операцій.
 - в) Відсутність фінансових ресурсів.
 - г) Стабілізація інвестиційних процесів.
- 6) Які виклики несе глобалізація відносно робочої сили?
- а) Збільшення податків на працю.
 - б) Зростання попиту на некваліфікованих працівників.
 - в) Свобода переміщення робочої сили.
 - г) Зменшення мобільності робочої сили.
- 7) Як глобалізація впливає на політичний аспект держави?
- а) Делегує повноваження міжнародним організаціям.
 - б) Збільшує повноваження держави.
 - в) Обмежує вплив міжнародних організацій.
 - г) Зміцнює незалежність держави.
- 8) Вкажіть стратегічні пріоритети розвитку України в умовах глобалізації:
- а) Збільшення монопольної залежності від іноземних ринків.
 - б) Ізоляція від світової інституціональної інфраструктури.
 - в) Системна інтеграція у світове господарство.
 - г) Відмова від міжнародної конкурентоспроможності.
- 9) Що потрібно для забезпечення ефективної міжнародної конкурентоспроможності?
- а) Монополізація внутрішнього ринку.
 - б) Ліквідація конкуренції.
 - в) Інноваційний розвиток.
 - г) Відмова від міжнародної співпраці.
- 10) Які можливі наслідки глобального економічного конфлікту?
- а) Збільшення зайнятості.
 - б) Стабілізація економіки.
 - в) Військові сутички.
 - г) Зменшення інфляції.

☒/☑ Завдання 1. Знайдіть правильні твердження серед перелічених нижче:

1. Стратегічною метою України є вступ до Євразійського Союзу.
2. «Угода про асоціацію...» між Україною та Європейським Союзом була підписана ще в 1987 році.
3. Основна ідея Європейської політики сусідства полягає в тому, що такі держави, які ще не є членами ЄС, але мають спільний з ЄС кордон, наприклад Україна, стануть частиною простору, «кола друзів», з якими ЄС тісно співпрацює.
4. Позики Європейського банку реконструкції й розвитку спрямовані на реалізацію довгострокових інвестиційних проектів, структурну перебудову національної економіки й розвиток окремих її галузей (у тому числі паливно-енергетичної), впровадження ринкових відносин в аграрному секторі економіки, підтримку українських підприємств, страхування імпорту тощо.
5. Першим регіональним угрупованням, до якого увійшла Україна, стала Співдружність Незалежних Держав (СНД).
6. Кредити МВФ спрямовуються на підтримку платіжного балансу й на погашення внутрішнього боргу України.
7. Україна стала однією зі засновниць ООН у 1945 році на правах самостійного члена.
8. У 2010 році Україна стала членом Світової організації торгівлі (СОТ).
9. Україна отримала статус кандидата на вступ до ЄС у 2022 р.
10. У 2018 р. Україна вийшла зі складу СНД.

Завдання 2. Розв'яжіть ребуси

Завдання 3. Розв'яжіть кросворд.

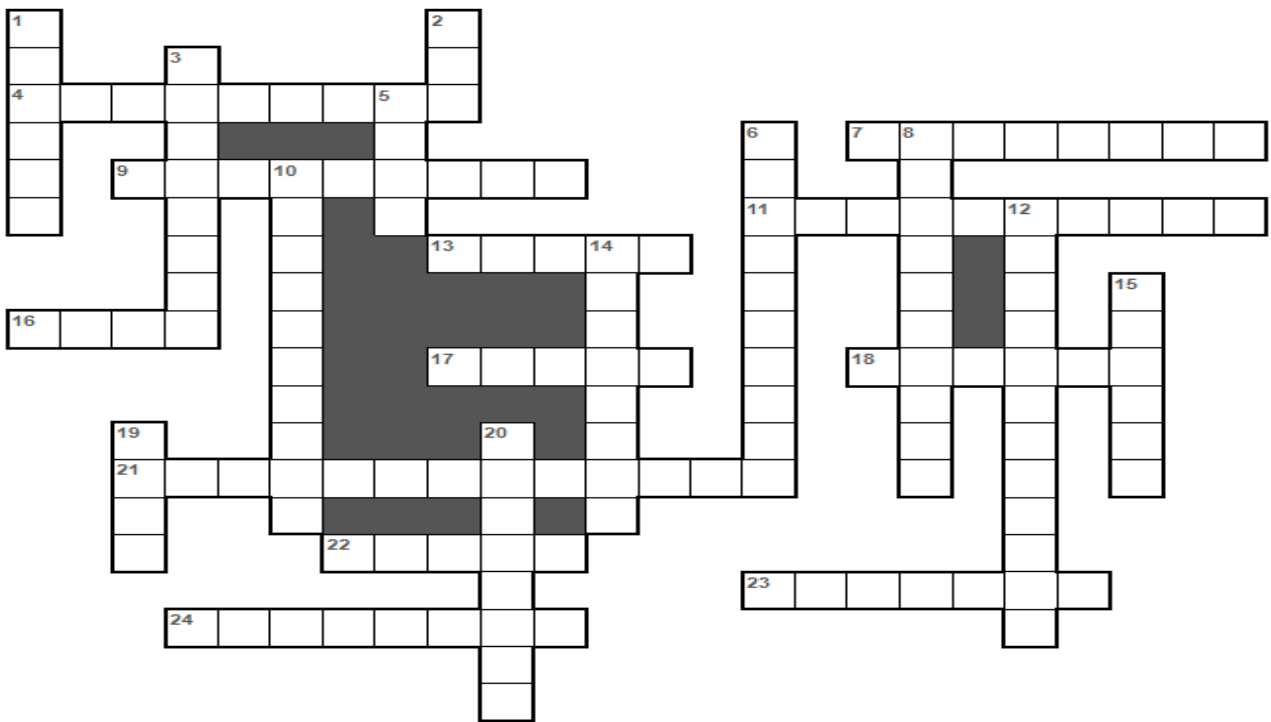
По горизонталі

4. Країна, яку називають «двигуном Європейської інтеграції».
7. Процес зміни постійного місця проживання індивідів чи соціальних груп.
9. Особа зі складу збройних сил сторони, яка бере участь у міжнародному збройному конфлікті.

11. Сукупність привабливих умов для проживання в інших місцях, наприклад у регіонах, де вища оплата праці, де можна здобути вищий соціальний статус.
13. Прізвище французького дипломата, якого вважають «родоначальником єдиної Європи».
16. Територія України, анексована державою-сусідом з порушенням міжнародного права.
17. Країна, що у XXI ст. найбільш відверто порушує міжнародні правила.
18. Міжнародне агентство з атомної енергії.
21. Процес, пов'язаний із незадовільними чи важкими умовами існування індивіда в його рідних місцях.
22. Країна, що входить до числа постійних учасників Ради Безпеки ООН.
23. Міжнародна угода між суб'єктами міжнародного права, що надає їм взаємні права й обов'язки.
24. Свідчення науково-технічного прогресу, що є одним із проявів глобалізації.

По вертикалі

1. Місто, в якому було прийнято конвенції про захист жертв війни.
2. Країна, де знаходиться штаб-квартира ООН.
3. Негативний наслідок глобалізації суспільства.
5. Назва (аббревіатура) Організації Північноатлантичного договору.
6. Один з найбільш важких злочинів, що порушує принципи міжнародного гуманітарного права.
8. Добровільне та взаємовигідне об'єднання окремих частин у певну самостійну цілісність.
10. Основна проблема від надмірного зростання кількості іммігрантів.
12. Процес поетапного перетворення світу в єдиний простір.
14. Один із способів міжнародного мирного врегулювання.
15. Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури.
19. Валюта Європейського Союзу.
20. Місто, де було укладено меморандум, що надавав Україні гарантії безпеки у разі відмови від ядерної зброї.

Питання для самостійного поглибленого вивчення теми

1. Відносини України зі Співдружністю незалежних держав (СНД).
2. Україна та Китай сучасний стан та перспективи взаємовідносин.
3. Україна та США: взаємовигідні відносини?
4. Перспективи та сценарії закінчення українсько-російської війни.
5. Перспективи та напрями повоєнного відновлення та розвитку національної економіки.